



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

V. Judith tempore Manassis Regis facinus suum videtur edidisse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Cl. Ep. ad Cor.
Clem. Constit.
libr. 8. cap. 2.
Judith tempore
Manassis
regis Judae
facinus suum
videtur edi-
disse.

Bell. De verb.
Dei libr. 1. c. 12.
Secat. in Ju-
dith cap. 1.
quæst. 1. & seq.
Pet. De doctr.
Temp. 12. c. 26.
Refelluntur
argumenta
Adversario-
rum.
Primum ar-
gumentum.

1. Mach. 4. 59.
Judith 9. 2.

Judith 16. 8.

Gen. 26. 34.

Fulgent. Epist.
3. cap. 14.

tustior quoque Clemens Romanus in Epistola ad Corinthios, & Auctor Constitutio- num qua Clementi eidem tribuuntur?

V. Et si vero minime propositum hic habeo novam de Judithæ ipsius facinore, de Nabuchodonosore, & Arphaxado, in ejus historia commemoratis, eorumque ætate disputationem instituire, aut veteres recudere, quæ tot ac tantæ habitæ sunt super hoc argumento, ut penitus jam exhaustum sit, dicam tamen paucis per mihi eam placere quæ in Manassis Juda regis ætatem confert hanc historiam, & Nabuchodonosorem sciscit unum esse ex Asarhaddonis successoribus, qui tum Assyriorum imperio præfuerit; regem vero Babyloniorum obnoxium habuisse Assyrios hoc tempore & stipendiarium; at Arphaxadam ipsum esse Dejecem Herodoti libris celebratum; & quæcunque narrantur illic tum evenisse, cum in vinculis Manasses Babylone attineretur. Hæc sententia partim à Bellarmino, partim à Serario, partim etiam à Petavio edita, ita omnibus occurrit Adversariorum vitiligationibus, & nodos omnes disputationum præcidit, ita cum exteris ac sacris consentit historiis, ut in ea facile acquiescam.

VI. Dixi Grotium non hunc Librum rejicere duntaxat in Antiochi Epiphaniæ tempora, sed totum etiam commentitium, meramque esse Parabolam docere; & Judith, sive יהודית, esse Judaicam gentem, Bethuliam esse Templum Dei, בית-אל-יה; Judithæ gladium esse preces sanctorum; Nabuchodonosorem hic ut alias sæpe Ebræis Diabolum significare; Assyriam vero, factum; Holophernem typum esse Antiochi, ita dictum à הלפר נחש, quod Chaldaice *Lictorem serpentis* sonat; Judith viduam fingi, ut Judæam omni auxilio destitutam exprimat; Joachimum, sive Eliaximum *Deum surrecturum* significare, quæ spes cum homines Deo conjungat, idcirco ad Sacerdotem referri; Simeone Rubeni filio ortam dici Juditham, quod Ruben contracte dicitur, pro ראה בעני *vidit miseriam* Deus, & ex ea Dei miseratione nasci Simeonem qui ab obedientia nomen habet; Simeonem Rubeni filium nullum fuisse, ex eoque commentum suspitionem firmari; Manassem virum ab oblivione dictum cæli æstu mortuum fingi, quod adversa nobis Dei oblivionem excutiant, diem victoriæ à Juditha relatæ, ab Ebræis celebrari solitum dici, ut significetur dies φώτων, sive ἐγκαρτίων, nempe purgati Templi, & dedicatæ Aræ à Juda Machabæo, quemadmodum legitur capite

quarto prioris Machabaici. Denique Libri hujus Scriptorem Græcos auctores legisse suspicatur; nono quippe capite, pro eo quod habet Hieronymi interpretatio: *Qui violatores extiterunt in coinquinatione sua*, Græca habere: *οἱ ἐλυσσάν μίσην παρθένου εἰς μίσησιν*. (sic enim recte emendat, pro μίσην, quod editi Codices habent;) & quod decimo sexto capite Titanum filii commemorantur. Acute hæc quidem Grotius & erudite, ut reliqua; sed non tamen vere. Neque sane primus opinionis hujus architectus habendus est: ipsi quippe præluserant Lutherus, Chytræus, Beroaldus, Reineccius, & alii ex Heterodoxis plerique, qui historiam Judith, poeticum figmentum & tragœdiam appellant. Præterea Ebræus quidem Poëta faciem Grotio videtur præluxisse, ut factum ad ἐγκαρτίων θυσιασθείων & ad Assamanæorum ætatem referret. Laudatur à R. Davide Ganz in עמך דוד his verbis: *Tempus hujus facti ignoramus, nihil enim de eo reperi in libro Josephi. Juxta verba Poëta Misad jozer schel chanucha, è fundamento effigiantis dedicationem (Templi) evenit hoc facinus etiam diebus Assamanæorum.* Jam vero quod nomina in allegoriam & parabolam trahit, fecit idem in veris Scripturæ sacre historis Origenes, fecerunt & alii Patres ac Interpretes Scripturæ plerique, pro captu suo unusquisque, & sæpe quidem adeo ingeniose & feliciter, ut res non veræ & re ipsa factæ, sed fictæ & appositæ ad allegoriam excogitatæ videantur. Judithæ nomen Judaicam gentem signare ait; ante vero signabat Judaicam gentem, cum id gereret Judith uxor Esau, filia Beerî Hethæi, cujus mentio extat in Genesi; Bethuliam vero, quam exponit *Domum Dei*, interpretantur alii, *Virginem Dei*, & aliam inde parabolam extundere possunt. Holophernis nomen, quod ab Ebraico derivat, Persicæ est originis, perinde ut Tisaphernes, Intaphernes, Pharnaces, & Pharnabazus. Holophermes ille Ariarathis Cappadocum regis frater, cujus meminit Appianus in Syriacis, num *lictor serpentis* fuit, aut *Diaboli minister*? Pari modo refelli possunt allegoricæ reliquorum nominum expositiones. Porro neque Ruben ille Simeonis pater, unde historiam hanc in dubium vocabat Grotius, neque postremus versus ultimi capitis, qui annuæ festivitatis ex Judithæ victoriæ ab Ebræis institutæ meminit, extant in Græca interpretatione, quam certiore Hieronymiana & tutiore dixi; & pro Rubene exhibet illa quidem Israël. Nam cum Latina habeat: *Filii Salathiel, filii Simeon, filii Ruben*, Græca ita sunt concepta: *ἰσὺ σαλαθιήλ, ἰσὺ σαιμωνιδῆ, ἰσὺ ἰσραήλ*. Fulgentius vero: *Filii Sathisada, filii Simeon, filii Israël*. Quamvis autem nulla nunc festivitatis ex factò Judith in-